

Rättelser och tillägg till "Novitier för Sveriges och Norges mossflora" *).

Af N. C. KINDBERG.

I anledning af Pastor C. Kaurins uppsats "Fornöden Berigtigelse" i Bot. Not. 1883, sid. 33, har jag att anföra följande.

Angående "*Bryum Blindii*" delar jag ännu Geheeb's åsigt, ty Kaurins exemplar likna figurerna i Bryol. eur.

Bryum Kiarvi Lindb. anser jag mig hafva funnit vid Kongsvold.

Angående "*Bryum Kaurinianum* Warnst." erkänner jag villigt, att jag genom missförstånd antagit detta namn afse de exemplar, som af Geheeb ansågs tillhöra *Mielichhoferia nitida*, men af SANIO kallades *M. defecta* och af LINDBERG *Pohlia erecta*.

"*Orthothecium binervulum*" tillhör en ny art, af mig (i Bihang till K. V. A. Handl.) benämnd *O. complanatum*.

"*O. lapponicum*" finnes väl vid Kongsvold, enl. ex. af Dr P. OLSSON, men Kaurins ex. höra till *O. rubellum*.

En steril *Bryum* (med talrika flageller), som svårligen kan vara någon annan än *B. warneum*, är af Dr Olsson 1879 samt af mig (redan 1862) tagen på Dovre.

"*Amblystegium radicale*" Sch. bör rättas till *A. radicale* (Palis.) Mitt.

Af *Plagiothecium latebricola* har jag ex. från Kaurin.

Hvad "*Hypnum eugyrium*" från Norge är, kan jag ej i saknad af fullständig frukt med säkerhet bestämma. Det hade varit intressant att få veta, huru Pastor Kaurin sjelf bestämt denna form.

På den etikett, som åtföljde exemplaren af en *Grimmia*, som jag i Bot. Not. benämnt *G. curvifolia*, har Pastor Kaurin antecknat: "Kapselen indsænkt mellem Perichætialbladene". Vore denna iakttagelse rigtig, kan denna form ej höra till *G. contorta*, utan bör utgöra en ny art; i alla fall afviker den genom svagt böjda, ej krusigt vridna blad.

Tillika vill jag anföra några rättelser af mina bestämningar, som ej Kaurin omnämnt.

"*Hypnum pallescens*" är subsp. *perichætiale*.

*) Se Bot. Not. 1882 sid. 147.

"*Bryum Holmgrenii*" från Norge synes vara en ny art, som jag kallat *B. planifolium* (l. c.)

"*Hypnum latifolium*" (från Linköping) är *Brachythecium Rutabulum* var. *flavescens* Sch.

De novitier, jag nu har att meddela, äro:

Hylocomium brevirostre, *Eurhynchium crassinervium*, *Orthotrichum Lyellii* och *O. leiocarpon* enl. ex. från Norge af R. HARTMAN.

Amblystegium curvipes B. E., enl. ex. från Mjölby i Östergötland af Prosten O. V. REDELIUS.

Hypnum napaeum Limpr. (sannolikt synonym med *H. irrigatum* Zett., enl. ex. från Husnot, och *H. virescens* Boulay, enl. ex. från Venturi) är enl. Lindberg funnen flerstädes både i Sverige och Norge, af mig på Dovre.

Fissidens serrulatus Brid., af General-dir. M. HUSS funnen vid Qvistrum i Småland.

Didymodon alpigenus Vent. vid Jerkin och Kongsvold på Dovre samt *Ulota intermedia* Sch. på Stigen (Stigfjeld) i Romsdalen, båda funna af mig 1862.

Studier öfver Skånes och Hallands flora.

Af L. M. NEUMAN.

(Forts. fr. föreg. n:r).

Viola tricolor L. **bellioides* DC. *charact. emendat.*

Denna varietet uppställdes af De Candolle i "Prodromus" (Pars I, pag. 304) och karakteriserades sålunda: "hispidula, caulibus brevissimis, foliis subrotundis confertis, petalis calyce brevioribus. In arenosis circa Monspelum". Från denna varietetens typiska lokal vid Montpellier finnas på härvarande Bot. Institution några exemplar, insamlade år 1857 af J. E. Zetterstedt. Dessa äro till alla delar öfverensstämmande med en form af *Viola tricolor*, som jag funnit i flygsanden på Hallands Väderö och vid Stensjö (i Halland).

Det sista kännetecknet i De Candolles beskrifning, "kronblad kortare än fodret" synes ej vara för varieteten konstant, såvida Zetterstedts exemplar, hvilket icke torde betviflas, äro rätt bestämda. Hos intet af dessa äro nemligen sepala längre än petala, och endast hos ett

äro sepala och petala lika långa. Den form, som jag hänfört till ifrågavarande varietet, öfverensstämmer i detta som i andra afseenden med Zetterstedts exemplar och har blommor af vexlande storlek; men endast ett af de insamlade exemplaren har foder och krona lika stora, alla de öfriga hafva fodret mindre än kronan. Ehuru jag är ganska viss, att Zetterstedt påträffat den verkliga *Viola tricolor* L. **bellioides* DC., vågar jag dock icke, alldenstund De Candolles ord "petalis calyce brevioribus" icke tillåta mer än en tolkning, kalla ifrågavarande svenske form *Viola tricolor* L. **bellioides* DC., utan tillägger till auctorsnamnet "charact. emendat.", sålunda undvikande att bringa oordning i synonymien, äfven om Zetterstedt, emot min förmodan, skulle hafva i sina exemplar utdelat en annan form än den af De Candolle åsyftade.

Jag bifogar här en kort beskifning på varieteteten, sådan han förekommer på de förut uppgifna lokalerna:

Viola tricolor L. **bellioides* DC. *charact. emendat.* är en lågväxt, öfvervintrande, sträfhårig ört med nedliggande eller uppstigande, ofta nedtill tätt förgrenad stjolk. Bladen naggade, hopträngda, de nedre rundadt njurlika, de öfre rundade — ovala. Stiplernas ändflik oftast helbräddad, på äldre exemplar naggad. Blomskaften betydligt längre än bladen. Blommorna hafva vanligen de fyra kronbladen helt blå och det femte (sporrbärande) blått med en gul fläck vid klon, alla i regeln längre än foderbladen. Sporren längre än foderbladens bihang. Fruktskal af foderbladens längd.

De under året af frön uppkomna stånden hafva ogrenad stjolk och vid blomningen ofta qvarsittande hjertblad (= f. *nana* DC. Prodr. l. c. *). Snart utväxa sidoskott, af hvilka några blomma på sensommaren eller hösten, andra deremot icke hinna att skjuta blommor under året utan öfvervintra med vissnade blad. I dessas vinklar

*) Enligt exemplar från typisk lokal, samlade af Le Jolis.

framkomma följande år nya blomförande skott. Att döma efter de starkare af exemplaren synes det högst sannolikt, att växten är flerårig*), hvilket jag dock ej med visshet kan påstå, enär jag endast under två år iakttagit densamma. Att alla stånd öfvervintra en gång, är utom allt tvifvel.

Anmärkas bör med afseende på hårigheten, att håren äro korta, tätast på stjelken, stiplerna och bladskäften, något glesare på bladskifvorna och glesast på blomskäften.

Stellaria media *Cyrill. γ. apetalá* Döll förekommer på ruttnad tång flerstädes längs stranden af Hallands Väderö och synes mig ganska väl skild från den på samma lokaler växande kronbladsförande formen. Den senare har nemligen de mellersta och nedersta stjelkbladen långt skaftade och bredast nedom midten, under det att bladen hos *γ. apetalá* i allmänhet äro oskaftade eller kort skaftade, bredast på midten och derifrån jemnt afsmalnande mot basen. Blomställningen hos varieteten är mycket sammanträngd, i regeln rikblommig och blommorna mycket kort skaftade — sällan, men dock någon gång, ser man en blomma på långt skaft skjuta ut ur den täta

*) Såsom förekommande vid Rouen i Frankrike upptages (Gr. et Godr. Fl. de Fr. I pag. 184; De Candolle Prodrômus I pag. 303) en *Viola tricolor* närstående art, *V. Rothomagensis* Desf. Cat. 153, som utmärker sig genom flerårig stam, stark hårighet, helbräddad ändflik hos stiplerna, kort sporre, allt kännetecken, som öfverensstämma med ofvan beskrifna varietet. Granskning af exemplar från den typiske lokalen (insamlade af W. Balbis) hafva öfvertygat mig, att *V. Rothomagensis* är väl skild från *V. tricolor* *bellioides genom helt olika växtsätt och större hårighet. Deremot synes det mig vågadt att till arten skilja *V. Rothomagensis* och *V. tricolor*. Den förra förefaller mig nemligen endast vara en af den egendomliga växtorten ("coteaux calcaires") beroende varietet af den senare. Koch tyckes, ehuru han upptager den som art, dock hysa starka tvifvel om dess arträtt (Synopsis pag. 76: "vereor, ne sit varietas præcedentis", *V. tricoloris*).

blomsamlingen — hvaremot blommorna hos den kronbladsförande formen äro få, spridda och långt skaftade. Derjemte äro hos varieteten fruktskaften upprätta eller utstående, nästan aldrig, såsom hos hufvudformen, nerböjda och märkena ända från basen böjda tillbaka öfver fruktämnet (hos den kronbladsförande formen är blott märkets öfre del nerböjd). Foderbladen äro hos begge formerna aflångt lancettlika, hos den kronlöse ofta smälare och spetsiga, hos den kronbladsförande oftast bredare och trubbiga. Ståndare 2—5. Kapseln är hos begge formerna af samma längd som eller något mindre än foderbladen.

Fiek har i sin Flora (pag. 71) upptagit en art, *St. pallida* Piré, som han anser delvis vara identisk med *St. media* γ . *apetala*. Den skiljer sig från *St. media* genom styfvare, mindre grenad stjelk, ljusgröna blad, tät blomställning, aflångt lancettlika, spetsiga foderblad, vidare genom saknad af kronblad, genom ända från grunden tillbakaböjda märken och genom sin frukt, som ej är längre än foderbladen. Enligt dessa karakterer skulle således ofvan beskrifna *St. media* γ . *apetala* vara *St. pallida*. Men det synes mig vanskligt att grunda artskilnad på ofvannämnda kännetecken, hvilka bland *Alsinacéerna* i allmänhet visa sig föränderliga och, såvidt de bestå i foderbladens spetsighet eller längd i förhållande till frukten, särskildt hos här i fråga varande strandformer befunnits mindre konstanta. Dels på grund häraf, dels emedan gränsen mellan *St. media* γ . *apetala* och *St. pallida* ännu icke blifvit fastställd, har det syntts mig riktigast att följa Areschougs Flora och upptaga ifrågavarande form såsom *St. media* γ . *apetala*.

***Cerastium vulgatum* L. v. *cæspitosa* (nov. var.)** Sterila årsskott talrika, sammanflätade med hvarandra till stora tufvor. Blad glatta eller glest håriga. Blombärande stjelkar nedtill glatta, upptill håriga. Kronblad

oftast större än fodret. Förekommer bland kullerstenar vid "Skåre" på stranden mellan Trelleborg och Falsterbo.

Redan på långt afstånd tilldrager sig denna varietet uppmärksamheten genom sina täta, friskt gröna, till stora mattor sammantufvade nyskott. Ur denna, för den sterila strandbrädden så ovanliga, grönska uppstiga tätt in- till hvarandra 7—20 c. m. höga, spensliga stjelkar, bärande en rik, tvåsidigt förgrenad blomställning, hvilken axlar, i likhet med de närmast undre stamleden, äro än öfverallt än endast längs ena sidan klädda med korta, ofta något klibbiga hår. Bladen äro på de sterila års-skotten glatta, 10—15 m. m. i längd, hafva sin största bredd (2—4 m. m.) nära spetsen och afsmalna starkt mot basen, så att de synas skaftade; på de fertila stam-marne äro de lancettlika, 10—20 m. m. långa, 3—5 m. m. breda eller högst sällan bredt lancettlika, glatta eller längs kanterna och medelnerven glest besatta med långa hår. Skärmbblad och foderblad hinnkantade. Kronblad oftast 1—2 m. m. längre än foderbladen. Den öppnade kapseln mer än dubbelt så lång som fodret. Frön ej afvikande från hufvudformens. Blommar i September.

Skiljer sig från *Cerastium vulgatum* v. *holosteoides* Fr. genom nyskottens växtsätt, de blombärande stammarnes spenslighet, bladformen, blomställningen (hos v. *holosteoides* sammandragen), blomningstiden (v. *holosteoides* är en vårform) och kronbladens storlek. Då den i växtsätt och bladform (nyskottens) visar stor likhet med *C. arvense* L. *), skulle man möjligen kunna antaga, att den vore en hybrid mellan *C. vulgatum* och sistnämnda art. Emot en sådan uppfattning talar dock det förhållandet, att frukterna alltid äro rika på frön, och att dessa äro grobara (utrönt genom upprepade försök).

Cerastium macilentum Aspegren Fl. pag. 31 (*C. semidecandrum* L. v. *glaberrimum* Koch. syn., *C. semidecan-*

*) Likheten med *C. arvense* blifver större derigenom, att bladskott någon gång utbilda sig från sekundära knoppar i bladvecken

drum β macilentum Hartman Fl. ed. XI), som hittills i Skandinavien *) endast varit känd från den ursprunglige fyndorten, Gredby i Blekinge, har jag funnit vid Torekov **) på klipporna nära hamnen. Då dessa exemplar delvis avvika från den form, hvilken förekommer på Aspegrens lokal, har det synt mig nödvändigt att beskrifva dem och att söka påpeka olikheten mellan dem och den typiske formen.

Till alla delar glatt ört, som redan från roten grenar sig. De yttersta grenarne äro nedliggande, efter hela sin längd tryckta till marken, de inre uppstigande. Blad köttiga, mörkt gröna, ovala eller bredt ovala, spetsiga; skärmbblad med bred hinnkant, som fortsättes nedom bladets midt. Blomställningen mycket sammansatt och rikblommig, tvåsidigt utvecklad, med oftast utspärrade knippgrenar. Blomskafte efter blomningen (vanligen) nedböjda, vid fruktmognaden merendels upprätta, i allmänhet föga längre än den fullmogna frukten. Blommor 5-taliga. Foderblad lancettlika, bredt hinnkantade, spetsiga; kronblad (3 m. m. i längd) något kortare än foderbladen, bredast vid midten (1 m.m.) och helt obetydligt afsmalnande vid ändarne, i spetsen försedda med ett mycket kort hack. Ståndare vanligen 5, någon gång 6 eller 7. Den fullt utbildade kapseln efter fröns utsläppande oftast rak och ungefär dubbelt så lång som fodret. Frön något mindre än hos *C. semidecandrum* men af samma form och yttre struktur.

*) I Danmark (Lange), Pommern (Marsson), Ryska riket (Ledebour, Fl. Ross. och J. Klinge, Flora von Estland, Lifland und Curland, 1882), Frankrike (Gr. et Godr., Fl. de Fr.), England (Babington, Manual af Brit. Bot. 1881), har den ännu icke blifvit iakttagen, och i Tyskland är den enligt Koch (Synopsis) funnen endast på ett ställe, Güstrow.

*) Oaktadt träget sökande anträffade jag endast 8 exemplar, men dessa hade redan (18 juni 1882) tömt de flesta af sina frukter, så att jag hoppas, att i år kunna finna många stånd.

Göres en jemförelse mellan begge formerna, synes mig följande skola framgå: 1:o) att Torekovformen är en luxurierande, robust (stjelkens diameter 1,5 m.m.) form med nedliggande grenar, under det Gredbyformen har föga grenig, spenslig (diametern 0,5 m.m.) och upprätt stam; 2:o) att bladen äro bredare hos den förre än hos den senare; 3:o) att blomställningen hos den förre är utspär-rad och rik, hos den senare hopträngd och fåblomstrig ("panicula congesta", Aspegr.); 4:o) att ståndarne hos den förre äro normalt 5, hos den senare 10; med afseende hvarpå jag dock vill anmärka, att jag endast på Torekovformen gjort egna undersökningar i detta hänseende, under det jag i brist på material nödgats i afseende på Blekingsformen upptaga Aspegrens uppgift okontrollerad; 5:o) att kapseln (5—6 m.m.) är större hos Torekovformen än hos Blekingsformen (3—4 m.m.). Häraf synes, att de hos Torekovformen iakttagna afvikelserna äro sådana, som pläga framkallas af en bättre jordmån. Han växer också på den kraftiga jord, som vid stränderna samlas mellan stenar och klippor, och som der genom sin rikliga tillgång på ruttnande tång, förvittrande kalkskal och dylikt alltid är i stånd att vidmagthålla sin näringskraft. Häraf framkallas den kraftige stammen, den rika blomställningen, de större bladen och frukterna. Det olika växtsättet är antagligen beroende derpå, att Torekovformen tillhör en för starka och täta vindar utsatt kust, under det att Blekingsformen vuxit i skydd längre in i landet. Det finnes därför enligt min mening oaktadt de många olikheterna icke skäl att skilja de begge formerna. De öfverensstämma i det hufvudsakliga, nemligen den fullständiga frånvaron af hår, och liksom det finnes i Blekinge en normal*) *C. semidecandrum*

*) Dylika exemplar af *C. semidecandrum* har jag sett gneom misstag uppklistrade på samma ark, som den verkliga *C. macilentum* från Gredby, och den mellersta af Reichenbachs teckningar (l. c.) är troligen utförd efter ett sådant.

med samma växtsätt, blomställning och bladform som den der växande *C. macilentum*, så träffar man också vid Torekov en af täta hår och glandler klädd semidecandrum-form, som till växtsätt, blad, blommor och frukt liknar den dersammastädes anträffade *C. macilentum*. Den bör därför lika litet till arten skiljas från *C. semidecandrum*, som man skiljer *C. alpinum* och dess glatta form från hvanandra.

Till sist vill jag rätta tvenne uppgifter om *C. macilentum* i Aspegrens flora. En af de anförda karaktererna är "*caules bipollicares*" — jag har sett exemplar *) från Gredby, som varit 7 c. m. höga, och ett af de exemplar, som Reichenbach (*Ic. fl. Germ. et Helv.*, pars V, tab. 228, fig. 4968) aftecknat, tyder på en ännu större längd. Den andre missledande uppgiften rör kronbladen; Aspegrens ord lyda sålunda: "*petala exigua 2-partita*". Om man antager, att ett "*folium partitum*" bör vara "*divisum usque ad basin*" (Linné, *Philosophia Botanica* pag. 43), eger verkligheten i detta fall icke någon motsvarighet till Aspegrens uttryck, emedan inskärningen i kronbladet är högst obetydlig och knappast når till tiondedelen af bladets längd.

***Rubus nitidus* W. et N. i Focke: Synopsis Rub. Germ.**
Årsstammar bågböjda, glatta, 5-kantiga, ofårade, beväpnade med starka taggar; deras blad 5-fingrade, undertill gröna, med omvänt äggrundt eller vigglikt uddblad; de nedersta småbladen tydligt skaftade. Blomskottens stam väpnad med starka, klolika taggar. Foder grönt, ofta taggigt. Foderblad efter blomningen utstående eller svagt tilltryckta till frukten. Kronblad ljusröda. Ståndare längre än stiften.

Från hvarje stånd utgå 4—6 turioner, stiga uppåt i en båge af ungefär 1 meters höjd och sänka sig sedan

*) De exemplar, jag varit i tillfälle att se, tillhöra, tvenne Herbarium normale och tvenne Amanuens Nordstedts herbarium (dessa senare insamlade af Fr. Sandén i Juni 1859 och Maj 1860).

mot marken, hvilken de någon gång nå. Turionerna, glatta eller i spetsen mycket glest håriga, äro nedtill runda, på midten skarpt 5-kantiga, i spetsen trubbkantiga med 5 breda och 2 smala sidor. De utsända i nästan räta vinklar talrika sekundära turioner. Taggar raka; från sidorna sammantryckta, ungefär 11 i hvarje internodium, på den primära turionens nedre och mellersta del räta, mot dess spets lutande, på den sekundära något krökta. Stipler smala, svagt hårbräddade. På de nedtill fårade bladskäften finnas försvinnande hår och klolika, glesa taggar (10—5), småbladens skaft och medelnerver hafva liknande taggar. Bladskaftet och uddbladets skaft tillsammans längre än uddbladet, detta mer än dubbelt så långt som sitt skaft. Uddbladet smalt omvänt äggrundt eller vigglikt, tvärt sammandraget i en spets, högst sällan aflångt ovalt och långsamt afsmalnande mot spetsen, ojemnt enkelsågadt eller svagt dubbelsågadt, sidobladen skaftade, merendels smalt ovala. Alla turionblad äro ofvan mörkt gröna, glest besatta med korta tilltryckta hår, under ljusgröna med glesa, snedt utstående hår.

Blomskottens stam nedtill nästan glatt med lutande, starka, raka eller svagt böjda taggar, hvilka på stammens midt och i nedre delen af inflorescensen blifva starkt böjda och klolika. Blomskottens blad 5-taliga, de två öfversta och nedersta ofta 3-taliga, småblad ojemnt och djupt dubbelsågade, aflångt ovala och långsamt tillspetsade eller, på de starkare exemplaren, omvänt äggrunda och tvärt spetsade; skaft och medelnerver beväpnade med klolika taggar. Blomställningen är än enkel, bladlös och bildar då en klase med långa utstående pedunkler, än sammansatt, med ett klase- eller qvastlikt knippe på hvarje pedunkel; ofta utgå i senare fallet långa, sekundära blom-bärande axlar från de tre eller fyra öfversta bladens vinklar. Taggarne i blomställningen äro rundadt och hakformigt klolika ("hamulati"), på pedunklerna aftagande i

styrka och mindre böjda. Pedunklerna äro klädda med mjuka, tilltryckta eller något utstående hår. Foder på yttre sidan grönt, beväpnadt med nålfina taggar, på insidan och längs kanterna filtludet. Kronblad ljusröda, i spetsen hela eller urnupna, bredast på midten, nedtill afsmalnade till en klo af foderbladets halfva längd. Ståndare gula, de yttersta med en tredjedel af sin längd öfverskjutande stiftens och efter kronbladens affallande lutande sig öfver dem. Stift gröna. Frukten mindre och med färre småfrukter än hos *R. plicatus* Whe., men af lika smak. Blommar i slutet af Juli eller i början af Augusti, således betydligt senare är *R. plicatus*.

Jag har anmärkt en något afvikande form:

f. ferocissima: taggar öfverallt starkare, tätare och mera krökta; blad veckade, något mindre och bredare, med skarpare och ojemnare serratur; turioner upprätta, icke bågböjda, någon gång svagt fårade.

Hufvudformen är en skuggform, som förekommer i stor mängd i Tranekärr, Jonstorps socken, der Stud. R. Wallengren först fann den; *f. ferocissima* är en solform, som jag kort förut hade påträffat i närheten af Tranekärr på landsvägskanten.

Då dels Weihe i "Rubi Germ." på tab. IV afbildat sin *R. nitidus* med bredt ovalt uddblad och i texten uppgifver (pag. 20) "foliolum terminale ovatum" såsom en af dess karakterer, då dels exemplar från säker lokal, (Petershagen) hvilka Prof. Areschoug godhetsfullt gifvit mig, syntes mig afvika från ofvan beskrifna art genom helt olika beväpning och bladform samt då jag vidare såg Focke ("Synopsis" pag. 124) uppgifva, att *R. nitidus* Whe. har uddbladet "eiförmig oder elliptisch", antog jag, som det synes, icke utan grund, att här förelåg en förut obeskrifven, om än *R. nitidus* Whe. närstående, art. Jag utdelade den därför i 1882 års växtbyte med Lunds Botaniska Förening såsom en ny art under namn af *R. nitidoides* L. M. Neuman. På etiketterna hade jag tryckt följande:

"Inter Suberectos Sueciæ species foliolis turionum obovato-cuneiformibus, aculeis inflorescentiæ hamulatis, staminibus stylos superantibus distinctissima. *R. nitido* W. & N. i Focke, Syn. Rub. Germ. proximus". Efter det mina etiketter voro tryckta, erhöj jag af D:r W. O. Focke en rikhaltig samling Rubi, de flesta från Norra Tyskland. Bland dessa fans en *R. nitidus* Whe et N., tagen af honom sjelf i "Bassum bei Bremen" 1879, som otvifvelaktigt är identisk med den här beskrifna arten. Under sådana förhållanden ansåg jag rigtigast att hänföra denne form till *R. nitidus*, men ej till denna art i Weihes ursprungliga betydelse, utan till arten med det utvidgade omfång, som Weihe *) under en senare period af sitt lif och efter honom Focke gifvit densamma. Det enda, som man möjligen skulle kunna invända mot den Bremiske och Skånske formens identitet är den omständigheten, att den förre har något fårade turioner. Denna anmärkning är dock af föga betydelse, då å ena sidan Fockes *R. nitidus* icke har konstant fårade årsskott ("Schösslinge kantig, mit gewölbten oder flachen Seiten" l. c. pag. 124) och å andra sidan denna karakter icke är alldeles fremmande för den skånske formen.

Bland våra svenska arter visar *R. nitidus* stor habituel likhet med skuggformer af *R. Lindebergii*. De långa spensliga turionerna med det karakteristiska uddbladet igenfinnas här, likaledes de långa, ofta raka turion-

*) I Kongl. Vetenskapsakademiens herbarium finnas trenne exemplar af *R. nitidus*, hvilka Weihe bestämt. Det ena är från "Westphal" och öfverensstämmer ganska noga med den Bremiske formen. Dess turion är sekundär, och uddbladet följaktligen mera ovalt än omvänt äggrundt. Det andra bär etiketten "783 *Rubus nitidus* Weihe, *Rech. Fl. germ. n. 3888, Herford, D:r Weihe*" och synes mig tillhöra samma form, som Professor Areschoug gifvit mig. Det tredje har Vetenskapsakademien fått genom Schlechtendal. Dess turion är lika med sistnämnde forms, dess blomskott tillhöra antagligen ej *R. nitidus*. Om de begge förstnämnda exemplaren äro representanter för Weihes α och β -former (*Rub. germ.*, 19), vågar jag ej afgöra. Säkert synes åtminstone vara, att Weihe räknat mer än en form till *R. nitidus*.

taggarne och de stora ståndarne, men längre sträcker sig icke likheten. De gröna, taggiga, vid fruktmognaden utstående eller svagt tilltryckta foderbladen, de nästan glatta turionbladen, blomskottens blad med sin ojemna, djupa serratur och de små frukterna äro tillräckliga skiljemärken. Större är onekligen likheten med *R. plicatus*, isynnerhet om man jemför honom med *f. ferocissima*. De starkt klocka, nästan halvcirkelformigt böjda taggarne, de omvänt äggrunda uddbladen, de långa ståndarne, den sena blomningstiden, de små frukterna erbjuda dock kännetecken, hvilka icke finnas förenade hos någon af våra *plicatus*-former, och det synes mig därför, att man bland vårt lands former aldrig bör kunna finna det svårt att skilja mellan *R. plicatus* Whe och *R. nitidus* (Whe) Focke.

Arrhenius nämner i sin monografi (pag. 25) några ord som vi här vilja citera: "Habemus itaque *R. nitidum* pro forma l. si mavis, varietate *R. fruticosi*, cum quo ille haud raro apud nos occurrit". Att han i dessa ord icke åsyftar ifrågavarande, af honom aldrig påträffade, form, behöfver väl knappt nämnas.

R. nitidus, som förut ej är känd från Skandinavien, förekommer enligt Focke endast i norra och vestra Tyskland, Belgien och England.

***Trifolium pratense* L. v. *maritima* Marss. Fl. pag. 114.**
 "Hårig, de öfversta bladens småblad aflångt lancettlika, blomhufvud ensamma, nästan skaftade; foder tätt hårigt" (Marss. öfversättning l. c.)

Dess stjelk är rödbrun, grenad, grof och upprätt, ungefär 30 c. m. i längd,⁴ isynnerhet mot spetsen hårig. Småbladen tätt och långt håriga företrädesvis på undre sidan; de nedersta bladens småblad af vanlig form och storlek, de mellerstas aflångt ovala, de öfverstas mycket små, aflångt lancettlika, 12—16 m.m. långa, 4—5 m.m. breda, strimmiga af täta upphöjda nerver, som löpa ut i bladkanten och derigenom förorsaka, att denna blifver fint

tandad. Stiplerna hinnaktiga; deras spets utdragen till ett 4—5 m. m. långt borst. Blomhufvud ensamma, på 2—3 m.m. afstånd från det öfversta bladet, hvilkets skifva ofta är outvecklad. Foder 10-nervigt med tydligt framträdande nerver, tätt beklädt med långa ull-likå hår; dess nedersta tand dubbelt så lång som foderpipen och af kronpipens längd. Frö brunt.

Denna utmärkta varietet, som genom habitus och ofvan anförda kännetecken lätt skiljes från typisk *Trifolium pratense*, iaktogs redan af P. F. Wahlberg och beskrefs år 1820 i "Flora Gothoburgensis" pag. 73 under namn af *Trifolium pratense v. villosum*. Jag har dock ansett mig böra upptaga Marssons namn, dels emedan Wahlberg i sin beskrifning låtit de viktiga karaktererna "capitulis solitariis, subpedunculatis" undgå sin uppmärksamhet dels genom karakteren "foliola lanceolata" lemnat en i så måtto vilseledande uppgift, som den icke träffar de nedersta bladens småblad. Aspegren och Gosselman nämna i sina arbeten öfver Blekinges Flora Wahlbergs varietet såsom förekommande i landskapets skärgård. Jag har varit i tillfälle att på Lunds Botaniska Institution se ett exemplar af denna varietet från "Carlskrona skärgård" och funnit det samma öfverensstämma med den af mig funne formen i allt utom deri, att håren på blad och foder äro bruna i stället för hvita, hvarigenom särskildt dess blomhufvud erhålla någon likhet med den svenske formen af *Trifolium alpestre* L. I öfrigt synes *Trifolium pratense v. maritima* mycket närma sig *Tr. medium* L., t. ex. genom de öfre småbladens form och sina skaftade blomhufvud.

Funnen på Hallands Väderö redan år 1881. Marsson uppgifver, att den förekommer på åtskilliga ställen vid östersjökusten, isynnerhet på öarne Rügen och Usedom.

***Trifolium repens* L. v. *maculata*.** Småblad ofvan svartfläckiga.

Är för öfrigt till växtsätt och karakterer fullkomligt lik typisk *Trifolium repens*. Den svarta fläcken, som är af småbladets längd eller blott obetydligt kortare, följer medelnerven och flyter ut till höger och venster i ojemna strålar, i följd hvaraf den icke öfverallt har samma bredd. På äldre blad synes färgen blekare.

Funnen sistlidne sommar på dikeskanten vid strandvägen mellan Halmstad och Söndrum inemot $\frac{1}{4}$ mil från hafvet samt norr om Halmstad på vägen till Öfraby.

Dylika svartfläckiga blad förekomma hos flera växter t. ex. hos *Medicago arabica* L. (= *M. maculata* W.) och *Batrachium hederaceum* (L.) och bero förmodligen till stor del på lokala förhållanden. Så ser man, att sistnämnda art har dessa fläckar tydligt och väl utbildade, då den växer på sanden nära hafsbrynet, otydliga och försvinnande deremot, då den förekommer i djupa vattendiken, utsatt för mindre sol och mera fuktighet. I öfverensstämmelse härmed torde man möjligen kunna antaga, att ifrågavarande varietet framkallats af den torra, solbrända växtortens beskaffenhet.

I handeln känner man en färgvarietet af hvitklöfvern med svartbruna blad, och det syntes mig ej kunna vara ett orimligt antagande, att i fråga varande form härstammade från denna s. k. "svartklöfver" och vore att anse såsom en dess form, hvilken af en eller annan anledning kommit ut från någon trädgård och vore stadd i tillbakagående till typisk *Trifolium repens*. Jag genomsökte därför trädgårdstjäpporna till de närliggande torpen och gårdarne, men utan att någonstädes finna svartklöfver, hvilken för öfrigt tycktes vara en af ortens befolkning okänd växt.

Medicago hispida Gärtn. (i "Prodromus einer monografie der Gattung *Medicago*" af Dr J. Urban, införd i "Verhandl. des Bot. Vereins der Provinz Brandenburg", XV årgång, år 1873.). Stjolk glatt, nedliggande, småblad omvänt äggrunda eller bredt vigglika, någon gång i

spetsen urnupna; stipler djupt delta i smala flikar; blommor gula, nästan oskaftade, 3—5 i hvarje blomställning; vingar längre än kölen; frukter vanligen 3 tillsammans, lagda i vindlingar, nätådriga och taggiga. Taggar något längre än vindlingens bredd, i spetsen krökta, utgående från en med fruktens rand parallelt löpande, upphöjd linie; frön aflånga, fästa på båda sidor om en hinnaktig skiljevägg.

De till denna art hörande formerna delas af Urban i serier och subserier. Ofvan beskrifne form tillhör serien "microcarpa", subserien "oligogyra" och har inom denna namnet "*γ denticulata*" (synonym till *M. denticulata* Willd.)

Medicago minima, med hvilken denna art i följd af sina taggiga frukter möjligen skulle kunna förvexlas, skiljes lätteligen genom luden stjolk, hela stipler, smalare blad och frukt utan skiljevägg. Fruktens vindlingar äro dessutom hos *M. minima* smala, utan upphöjda nerver, dess taggar täta, 2—3 gånger längre än vindlingens bredd.

Funnen redan 1871 i grannskapet af Slottsmöllans klädesfabrik nära Halmstad. Förra året återfann jag den på flera ställen i trakten. Den har förmodligen från början inkommit med ull från Frankrike. År 1866 iaktogs arten vid Nyköping af Conr. Indebetou. För öfrigt har jag icke sett någon uppgift om dess förekomst i vårt land.

***Urtica dioica* L. v. *ramosa*.** Stjolk sträfhårig, nedtill utan, upptill med glesa, långa brännhår. Från fästpunkterna på stammens öfre hälft utgå motsatta grenar, på hvilka återigen nya sidoskott framkomma, hvarigenom en rik bladkrona bildas. Bladen äro hälften mindre än hos hufvudformen, de största omkring 3—4,5 c. m. i längd, 2 c. m. i bredd, nästan glatta, antingen utan eller försedda med glesa och svaga brännhår, ljusgröna, grundt sågade, de äldre med tvär eller något hjertlik, de yngre oftast med oval bas. Stipler trådsmala, 3—4 m.m. långa.

Hanliga blomställningar utstående eller upprätta, enkla och korta (4—10 m.m.). Honplantor icke iakttagna.

Funnen i stort antal exemplar år 1882 på norra sidan af Kullaberg, på klippsluttningar nära hafvet. Genom sin rikt förgrenade stam och sina små, ljusgröna blad är i fråga varande varietet väl skild från hufvudformen af *Urtica dioica*, och öfverensstämmer hvarken med de inom vårt florområde iakttagna skuggformerna, *v. holoserica* Fr., *v. glabra* Hn. och *v. glabra* Blytt ej heller med någon af de många varieteter och former, hvilka efter Weddels monografi upptagas i De Candolles "Prodromus" (pars XVI, pag. 50—52). Det finnes bland dessa en, nemligen § *Sicula*, som genom grenig stjelk och små, nedtill rundade blad närmar sig den här beskrifna. Dessa variteter hafva dock icke kunnat indentifieras med hvarandra, emedan § *Sicula* till sin blomställning och sina stipler icke afviker från normal *U. dioica*. Det har på dessa grunder synts mig nödvändigt att uppställa ofvan beskrifna varietet.

Platanthera bifolia (L.) Reich. *f. anomala*. Bland växter, som jag under höstterminen 1881 erhöll till bestämning *) befann sig en i många hänseenden märkvärdig orchidé, hvilken jag här i några ord vill omnämna. Med afseende på rotknölar, blad och stjelk afviker den icke i någon mån från den vanliga *Platanthera bifolia*. Icke heller visa skärmbud och blomställning någon nämnvärd olikhet med denna art. Blommorna deremot hafva varit föremål för en ganska genomgripande förändring. Läppen är nemligen dels utau hvarje antydning till sporre dels till formen äggrund, och de öfriga kalkbladen äro både kortare och bredare än motsvarande blad hos *Platanthera bifolia*. Sålunda plägar läppen hos *Platanthera bifolia* vara 7—10 m.m. lång och 2—3 m.m. bred; här

*) af skolynglingen Gunnar Andersson vid Lunds h. allm. läroverk.

deremot är dess längd 5 m. m. och dess bredd 3, 5 m.m. De sidoställda bladen i yttre kransen äro i regeln hos Pl. bif. 6—7 m.m. långa och 2—2,5 m.m. breda, här endast 5 m.m. i längd, men fullt 3 m.m. i bredd. De uppåt vända *) bladen i inre kransen äro hos Pl. bif. normalt 4—5 m.m. långa, 1,5—2 m.m. breda, här circa 4 m.m. i längd och 3 m.m. i bredd. Alla dessa blad afvika från typisk Pl. bif. genom sin äggrunda form; endast ett af kalkbladen, det uppåtvända, är till form och storlek oförändradt. Könpelaren är måhända något kortare än vanligt, knapprummen parallela, föga åtskilda. Fruktämnet mycket kort.

Ett enda exemplar funnet 1880 vid Nybro i Skåne nära Köpingsåns gamla fåra.

Anomalier i blomman hos Orchidéer äro som bekant ofta iakttagna. Så har t. ex. *P. Magnus* beskrifvit peloriebildning hos *Maxillaria luteo-alba* Lindl. och *Epidendron cochleatum* L. (Verhandl. d. Bot. vereins der Provinz Brandenburg, 1879), *Maxwell T. Masters* hos *Cattleya marginata*, *Dendrobium normale*, *Calanthe vestita* m. fl. (Vegetable Teratology pag. 223), *Caspary* hos *Orchis latifolia* (Zeitschrift' der Physikalisch-Ökonom. Gesellschaft zu Königsberg). De två förstnämnde af dessa författare hafva derjemte i sina skrifter lemnat uppgifter om flera andra abnormalt eller monströsa bildningar hos växter tillhörande i fråga varande familj, såsom t. ex. om 2-taliga blommor, sammanvuxna blomdelar m. m. Det ligger därför nära till hands att förklara afvikelserna i blomman hos den beskrifne Platantheraformen såsom varande en tillfällig anomali, i sitt uppträdande motsatt peloriebildningen. Uppstå vid denna senare företeelse 2 eller 3 sporrar, så felslår här den normale, och liksom peloriebildningen ofta åtföljes af sammanväxning mellan eljest fria blomdelar eller af andra förändringar inom blomman, så har här felslag-

*) efter blommans vridning naturligtvis.

ningen beledsagats af förändringar i kalkbladens form. I den mig tillgängliga literaturen har jag ej sett några uppgifter om sporrens felslagning *) hos orchidéer, hvilka normalt hafva sporre, och det är, ifall i fråga varande förändring här beror på en tillfällig anomali, ganska egendomligt, att den skall träffa just en art och ett slägte, som utmärka sig för sin starkt utvecklade sporre. Inom det närstående slägtet *Orchis*, der sporren också är väl utbildad, ehuru mindre än hos *Platanthera*, lär enligt en iakttagelse af D:r O. Nordstedt hos *Orchis mascula*, sporren dock någon gång helt tillfälligt felslå, en företeelse, som synes innebära ännu ett skäl att förklara den här beskifne formen som en tillfällig anomali.

Festuca ovina L. Af denna art förekomma som bekant, hos oss flera former, och jag lyckades insamla ganska många under förra sommaren. Då de för mig, som ej förfogar öfver typexemplar, voro vanskliga att bestämma, sände jag dem till Prof. E. Hackel i St. Poelten. Enligt hans bestämning finnes det bland dem tvenne, som i "Monografia Festucarum" ej upptagas såsom svenska. Den ena är subvar. *laevifolia* (tillhörande var. *vulgaris* Koch, subsp. *eu-ovina* och species *ovina*, l. c. pag. 87). Hackels diagnos lyder sålunda: "Ut α (genuina) sed vaginæ laminæque laevissimæ v. infra apicem tantum scaberulæ, culmi plerumque læves, glumæ fertiles glabræ, læves vel scaberulæ". Funnen på Hallands Väderö. Den andra är subvar. *firmula* (samma species, subspecies och varietet som föregående). Hackels karakterer äro följande: "Culmi firmuli; vaginæ læves; laminæ setaceæ (plerumque diam. 0,6 m.m.) firmulæ, scabræ, virides v. subglaucescentes 7-nerves, stratis sclerenchymaticis plerumque 2—4 validis, rarissime

*) Hallier (Phytopathologi pag. 148) nämner, att sådant förekommer hos växterna, men anför endast ett exempel derpå, nemligen *Linaria*.

interruptis instructæ. Panicula oblonga, anthesi patula, densiuscula, ramo imo panicula subtriplo brevior. Spiculæ majores, 6—7,5 m.m. longæ, glumæ fertiles 4—5 m. m., dorso scabræ vel hispidulæ, margines versus sæpe plus minusve barbatae, rarius glabrescentes". Funnen på Kullaberg.

Ingendera af dessa former anses af Hackel hafva något strängt begränsadt utbredningsområde; den senare uppgifves i östra Europa vara allmännare än hufvudformen, α genuina, och har icke förut blifvit iakttagen i Skandinavien, Danmark eller Finland. Den förre deremot är förut känd från Norge och Finland.

Avæna pubescens Huds. f. trinervis. Begge skärmfjäl-
len tydligt 3-nerviga *).

Då denne form utom ofvan anförda kännetecken visar många olikheter med artens hufvudform, vill jag här något utförligare beskrifva den.

Strå af vanlig längd, slidor håriga och något sträfva. De sterila skottens blad 2—3 m.m., stjelkladen 3—4 m.m. breda, således betydligt smalare än hos hufvudformen. Från hvarje fästpunkt i blomställningen utgå 3—5 vippgrenar, hvar och en uppbärande blott 1 småax; Skärmfjäll nedtill rödaktigt anlupna, längre och smalare än hos vanlig *A. pubescens*, det nedre circa 12 m.m., det öfre 17 m.m. långt. Det förre har 3 nerver, af hvilka den mellerste löper ända ut till spetsen; de begge sidonerverna äro af en föränderlig längd. Oftast nå de öfver skärmfjällets halva längd, men äro i några fall kortare, i andra åter längre, understundom sinsemellan olika långa. Det öfre skärmfjället 3-nervigt. Det

*) På tvärsnitt genom det nedre skärmfjällets bas synes ofta under mikroskopet 5 nerver, de två yttersta dock mycket små och nästan omöjliga att urskilja såväl för oväpnadt öga som under loupe. Någon gång, ehuru högst sällan, händer det, att den ene nerven är otydlig; i sådana fall synes fjället vara tvånervigt.

yttre blomfjällets borst vanligen tre gånger längre än afståndet från fjällets bas till borstets vidfästningspunkt (hos hufvudformen är borstet dubbelt eller något mer än dubbelt så långt som detta afstånd). Det inre blomfjällets tvenne nerver äro längre åtskilda än hos hufvudformen.

Genom de trenerviga, rödaktiga skärmfjällen, de stora, ensamma småaxen och de smala, styfva stjelkladen närmar sig ifrågavarande form *A. pratensis*. Från denna art skiljes den dock lätt genom slidornas hårighet och genom bladets inre byggnad, som i allt visar de för *A. pubescens* karakteristiska förhållandena (jmf. Samsøe Lund, "Græsser i blomsterløs Tilstand, taf. 3 fig. 8).

Funnen i Halland nära Söndrums kyrka, ungefär $\frac{1}{4}$ mil från hafvet.

Angående nervernas antal i skärmfjällen hos *A. pubescens* lemna våra floristiska arbeten ganska olika uppgifter. ARESCHOUG (Sk. Fl. ed. II pag. 523) LANGE (Dansk Fl. ed. III pag. 83) MARSSON (Fl. von Neu-Vorpommern pag. 572) LEDEBOUR (Fl. ROSS., vol IV, pag. 413) GRENIER och GODRON (Fl. de France, tome III pag. 517) FIEK (Fl. von Schlesien, pag. 511) och ANDERSSON (Skand. gräs. pag. 72) uppgifva alla, att det nedre skärmfjället är 1-nervigt och det öfre 3-nervigt, HARTMAN har deremot iakttagit, att det yttre (= nedre) stundom har "två fina sidonerver", KOCH (Synopsis pag. 690) påstår, att begge äro 1-nerviga och BLYTT (Norges Fl. pag. 108), att begge äro 3-nerviga. Jag har dels i naturen dels i herbarier undersökt ett stort antal exemplar af *A. pubescens* och funnit, att det nedre skärmfjället otvifvelaktigt i regeln är 1-nervigt, om än småax kunna förekomma, i hvilka jemte medelnerven en sidonerv kommer till utveckling. Då hvarken Blytt eller Hartman meddelat någon beskrifning till de af dem åsyftade trenerviga formerna, och jag icke heller varit i tillfälle att se några af deras exemplar, kan jag ej för närvarande upplysa, om möjligen någon af dem känd form är identisk med den här beskrifne.

Avena pratensis L. f. *spiculosa*. Vippgrenar 3—5 från hvarje fästpunkt.

Strån korta, grofva; rotblad såväl som stjelklblad platta; vippa kort och tät; småax stora, 5—6-blommiga. Funnen på det s. k. "Galgberget" vid Halmstad.

I Fieks Flora von Schlesien uppgifves det, att Uechtritz funnit en öfvergångsform mellan den sydeuropeiska *A. bromoides* L. (= *A. pratensis* β *bromoides* Fiek, *A. pratensis* β *major* Uechtritz) och *A. pratensis* L. Med denne form af Fiek icke namngifven, är ifrågavarande form troligen identisk.

Är habituelt mycket olik hufvudformen af *A. pratensis*, hvilken, som bekant, i vippan endast har 1—2 grenar från hvarje fästpunkt, oftast hoprullade rotblad och smärre, 3—5-blommiga småax.

Ur "Anteckningar från en botanisk resa från Östersund till Meraker i Norge, sommaren 1881".

Af FL. BEHM.

I sällskap med Dr C. Håkansson, som inträffat i Östersund d. 30 juni för *Salix*-studier i Jemtlands fjelltrakter, företogs utflykter till Änge invid Östersund samt Möllviken i Sunne, der *Salix glauca* \times *myrsinites* (*S. glaucoides* Anderss.) af mig under föregående somrar observerats; och hade vi nöjet att på båda ställena påträffa nämnda vackra hybrid. Vid Änge påträffade vi derjämte *S. myrsinites* \times *nigricans* (*S. punctata* Wg.) *) och vid Wällviken togs äfven en *Salix*-form, som Håkansson ansåg vara *S. myrsinites* \times (*glauca* \times *nigricans*).

Efter dessa korta utflykter i Storsjötrakten anträdde den 2 juli resan vesterut till Åreskutan. Derunder eftersöktes vid Rista i Undersåker *S. glauca* \times *nigricans* (*S. Amanda* Andsn.), men påträff-

*) Af denna hybrid hade jag under närmast förlutna somrar vid byn Bällsta i Frösö socken (Bällsta ligger ej på egentliga Frösö utan på Sunne-landet) påträffat några buskar och deraf tagit exemplar, äfvenså vid Gäle i Näs socken; och bekräftade Håkansson bestämningens riktighet. Den i Näs tagna formen var alldeles i öfverensstämmelse med beskrifning och figur i Wgs Fl. Lapp.

fades ej dess växtställe bland de talrika videsnåren. De exemplar, som af mig samlades derstädes ett par år förut, voro riktigt typiska för denna hybrid. Från byn Lien bestegs Åreskutan och påträffades under vandringen genom den ringa björkregionen *S. glauca* × *nigricans*, *S. lanata* × *hastata* (*S. Hartmaniana* Andsn) jämte en vacker och egen form af *S. lapponum* med små, smala blad och hängen. Hängena voro till en del försedde med korta, småbladiga skaft. Som pilarne voro mycket litet utvecklade i Åreskutan beslöto vi att med bantåg från Dufed gå öfver till dalarne på Norska sidan, under förhoppning att växtligheten derstädes skulle vara mera försigkommen. Efter några timmars resa på jernväg passerade vi Stortiniens gränsstation, der den 5 juli lågo stora snödrifvor invid stationshuset, och de stationen omgifvande fjellen hade ett ganska vinterlikt utseende. Emellertid rullade tåget ned till Meraker-dalen i Norge, och beslöto vi att slå oss ned vid Merakers jernvägsstation, hvarifrån det syntes lätt att komma till fjellens nedre delar, som syntes snöfria. Vi afgingo därför vid nämnda station, men funno oss snart föranlåtna att förflytta oss längre ned i dalen. Under några timmars väntan på hästar vandrade vi omkring i den myrlända marken ofvanför stationen, der Håkansson påträffade sterila buskar af *S. aurita* × *lapponum* (*S. compacta* Andsn). *Salix aurita* var mycket allmän, hvaremot *S. lapponum* endast sparsamt förekom. Det var öfverraskande att ej se ett spår af fjellvegetation vid Merakers station, ehuru denna kan sägas ligga midt bland fjellen. Sedan vi sent omsider fått hästar reste vi ned till Gudaa gästgifvaregård. Öfverallt vid vägen syntes högväxt, blommande *S. aurita*. Invid vägen, straxt norr om Merakers kyrka, syntes i sidländ mark flera buskar af en *Salix*-form, som vid närmare skärskådande befanns vara utmärkt vacker *S. aurita* × *lapponum*, tenderande mera till *S. aurita* än till *lapponum*. Nedkomna till dalbotten var snön derstädes nyss bortsmält och växtligheten på intet vis mera försigkommen än i Åreskuttrakten, och mycket efter i jämförelse med Storsjötraktens i Jemtland. Att bestiga det öfver dalen hängande Fonnfjellet (Fonn = snödrifva) syntes oss ändamålslost, då vintern ännu den 7 juli syntes vara den herrskande stormakten derstädes. Vi beslöto oss likväl slutligen för en vandring från Gudaa till Fonnfjellet. På den, från Merakerelfven, genom granskogen ledande gångstigen blommade *Anemone nemorosa*, *Pinguicula vulgaris grandiflora*, *Salix aurita*, som gick upp till trädgränsen, *Narthecium ossifragum*, som nu, halvväxt, förekom i största ymighet från elfven och upp öfver trädgränsen. Uppkomna på fjellets nedre sluttningar kunde endast följande växter, nu i sin blomnings första början, uppspåras: *Arctostaphylos alpina*, *Azalea*, *Diapensia*, *Phyllodoce*, *Rhodiola*, *Carex rigida* ock *rupestris*, *Betula odorata* och *nana* samt bland dessa *Betula intermedia* Thom., som tydligen syntes vara *Betula odorata* × *nana*. Af pilar antecknades *Salix glauca*, högst varierande till storlek och bladens form och dessas ludenhet, *Salix herbacea* samt *S. glauca* × *herbacea* (*S. alpestris* Andsn). Det var

mycket lätt att på en mängd exemplar igenkänna hybridens båda stamarter, hos andra exemplar åter upptäcktes hybriderna först efter närmare granskning, då än *S. glauca* än *S. herbacea* hade öfvertaget. Fonnfjällets högre delar voro alldeles snöbetäckta och tycktes fjellet vara mycket sterilt, och ansågs böra vara mycket växtfattigt äfven under bästre somrar. På stenar (i fjällets högre delar), från hvilka snön börjat bortsmälta, framträdde några lafvar, deraf isynnerhet *Gyrophora*-arter samt *Alectoria tristis* (Web). Som vi begifvit oss af till fjellet efter pilar och ej hittade flera än de tre nyssnämnda, ansågo vi vår excursion dit misslyckad. Efter återkomsten till Gudaa påträffade Håkansson på elfstranden nära Gudaa jernvägsstation *Myricaria* och en pil, som vid granskning af Håkansson bestämdes till *S. caprea* × *aurita*. Som tillfällen till studier af fjellpilarna (vår resas mål) detta år tycktes ännu uteblifva, då snön i fjellens högre delar syntes omöjligen kunna denna sommar smälta bort (något som äfven blef fallet, enligt hvad resande sednare på sommaren berättat), och då tiden för vår utflygt var strängt begränsad, återstod oss intet annat än antråda återresan, som också verkställdes både hastigt och väl. Under väntan på Ångaren "Öring" i Ockesjön (i Jemtland) sågo vi i granskogen vid ångbåtsstationen Äggfors *Poa sudetica* och *Cystopteris montana*. Efter en veckas bortavaro voro vi åter i Östersund, der reskamraterna åtskiljdes, och hvar och en genast begaf sig till andra värf.

Literaturofversigt.

Lindeberg, C. J., Herbarium Ruborum Scandinaviæ. Fasc. 1. Göteborg 1882.

Det är glädjande att en person, som sedan gammalt är så hemmastadd bland Rubi, företagit sig att utgifva ett exsiccaturverk med ofvanstående titel och hoppas vi att utgifvaren måtte blifva i tillfälle att snart fortsätta med följande fasc. Den nu utkomne fascikeln innehåller flere nya arter och former, såsom framgår af följande innehållsförteckning, där diagnoserna äro aftryckta.

1 *Rubus idæus* L.; 2 — v. *maritima* Arrh.; 3. — v. *integrifolia* Blytt; 4 *suberectus* Anders.; 5 *plicatus* W. et N.; 6, — f. *incisa* Lindeb. ("Folia præsertim turionum pl. m. *incisa*, inflorescentia vulgo composita et foliosa. In Bahusia med."); 7 *sulcatus* Vest.; 8 *thyrsanthus* Focke; 9 — f. *incisa* Lindeb. ("Prioris manifeste forma, at turione basi teretiusculo sursum ad quintam fere partem longitudinis obtusangulo faciebus planis, ceterum sulcato a *R. thyrsantho* sec. descriptionem differt. Folia turionis plurima ter-

nata petiolo toto sulcato. Inflorescentia vulgo foliosa abbreviata. ("Ad Kongelf"); 10 — v. *subvelutina* Lindeb. ("A prioribus in multis diversus et facile species distincta. Folia molliora magis extensa sensim acuminata subtus tomento subvelutino canescentia, turionum crebre inæqualiter acute serrata supra sæpe pilosula, Turio parce pilosus. Germina glabra. Petala obovata in unguem extensum attenuata. De cetero petioli rami pedunculique pilositate uberiori præditi magisque armati. Ad Carlskrona"); 11 umbraticus P. J. Müller;

12 *R. confinis* n. sp. "Turio inferne obtusangulus sursum acutangulus passimque sulcatus subpruinosis et patenter pilosus, aculeis numerosis (10—20 in interfolio) validis compressis inæqualibus rectis reclinatis et curvatis armatus. Folia quinato-pedata l. raro digitata petiolo ad max. partem plano cum petiolulo terminali elongato aculeis falcatis valde armato, foliola parva coriacea omnia petiolulata, supra læte cinereo et canescente-tomentosa, terminale pro longitudine latum ovatum ellipticum l. obovatum abrupte acuminatum sursum biserratum basi rotundatum l. leviter cordatum. Rami floriferi parum extensi villosi aculeis mediocribus sparsis reclinatis et subfalcatis foliisque ternatis vestiti, foliola subtus pallide viridia pubescentia et villosa, terminale obovatum apicem versus grosse biserratum. Inflorescentia pauper aculeis longioribus firmis pl. m. subulatis et curvatis uberius armata tomentosa-villosa glandulis villo obtectis, inferne foliosa interrupta ramulis 1—3-pollicaribus racemigeris l. 1—3-floris, superne aphylla racemosa pedunculis patentibus semipollicaribus æqualis l., ramulis inferioribus parum longioribus 2—3-floris, decrescens. Bractæ satis evolutæ pedunculum vulgo superantes. Flores mediocres petalis obovato-orbicularibus albis staminibusque stylos bis superantibus. Sepala mucronata in flore et fructu laxè patentia. — Cum priori apud nos sæpe commutato, in parocia Bro Bahusie multis locis".

13 *R. simulatus* P. J. Müll.; 14 — f. *umbrosa* Lindeb.; 15 *Lindebergii* P. J. Müll.

16 *R. polyanthemus* n. sp. "Turio validus valde ramosus aculeis mediocribus subæqualibus reclinatis, folia quinato-digitata petiolo superne plano cum petiolulo terminali, vix duplo brevior, aculeis falcatis armato, foliola magna mollia crassiuscula supra pilosa æruginoso-viridia opaca subtus pallidiora pubescentia l. superiora cinereo-tomentosa, terminale orbiculare l. late ellipticum late acutum l. abrupte acuminatum basi rotundatum l. leviter cordatum infima breviter petiolulata. Rami floriferi elongati foliis numerosis 3—5-natis tecti aculeisque parvis rectis reclinatisque parce muniti, foliola subtus cinereo-tomentosa terminale obovatum l. orbiculare. Inflorescentia vulgo elongata ampla rigida, inferne foliis 5—3-natis et simplicibus interrupta ramis axillaribus extensis racemigeris et cymigeris, superne longe aphylla ramulis subdivaricatis cymosopartitis l. simplicibus æqualis, rachis ramuli pedunculique tomentoso-villosi crebro glandulosi glandulis plerisque villo brevioribus. Pars inflorescentiæ inferior aculeis sparsis subulatis rectis prædita, superior fere

omnino inermis. Flores mediocres quam affinium minores petalis vulgo orbicularibus dilute roseis, stamina stylos bis superantia, calyces in flore et fructu patentes. Germina pilosa, fructus magni drupeolis numerosis. — Ab affinibus foliolis minute serratis, infimis ramor. floriferor. sæpe deminutis sessilibus paniculaque ditissima subinermi facile distinguitur. Foliolum terminale interdum in foliola 2—3 dissolvitur. — Scaniæ bor. ad Kullaberg multis locis copiosus”.

17 *R. scanicus* F. W. Aresch.; 18 *Sprengelii* Whe.; 19 *tæniarum* Lindeb.; 20 — f. *umbrosa* Lindeb.; 21 *Radula* Whe.; 22 — f. *umbrosa* Marss.; 23 — v. *microphylla* Lindeb. (“Foliis deminutis crebre subduplicato-serratis, serraturis acutis patentibus non divaricatis, floribus minoribus gracilitateque totius herbæ distinctus”.); 24 *horridus* Hn; 25 — * *mitigatus* Lund; 26 *Bellardi* W. et N.

Smärre notiser.

Lärda sällskaps sammanträden.

Vetenskapsakademien d. 31 mars. Sekreteraren meddelade att akademien i år tilldelat åt doc. A. N. LUNDSTRÖM 300 kr. för undersökning inom norra Sveriges skogs- och kusttrakter öfver en del fanerogamers tillpassning till olika yttre förhållanden; åt lektor K. J. LÖNNROTH 100 kr. för fortsättning inom mellersta delen af Kalmar län af förut påbörjade studier öfver släktet *Hieracium* och andra kritiska växtsläkten; och åt stud. N. G. LAGERHEIM 300 kr. för studium öfver alger och parasitsvampar i Lule Lappmark. — Till Riksmusei botaniska afdelning hade bland annat under årets lopp aflidna fru SOPHIE ÅKERMARKS efterlemnade vackra samlingar af alger inköpts. — Præsens prof. G. v. DÜBEN meddelade en lefnadsteckning öfver framlidne prof. P. F. WAHLBERG, öfver hvilken årets minnespenning blifvit preglad. — Prof. V. B. WITTRÖCKS föredrag behandlade de nyare arbetena i växtgeografi.

Den 11 april. Prof. Wittrock inlemnade för införande i Öfversigten en uppsats af d:r E. ROSTRUP med titel: *Mycologiske Notiser fra en Reise i Sverige i Sommeren 1882.*

Vetenskaps- och vitterhetssamhället i Göteborg d. 7 maj. Till intagande i samhällets handlingar antogs en af fil. kand. C. LINDMAN författad afhandling: Om drifved och andra af hafsströmmar på Norges kuster uppkastade naturföremål. — På ansökan af dr L. M. NEUMAN beviljades honom ett understöd af 300 kr. till företagande under instundande sommar af en resa för studium af Hallandsåstraktens flora. — Föredrag höllos af lektor C. J. LINDBERG om artbegreppet inom växtriket och af direktör LÖWEGREN, som förevisade och beskref ex. af *Cypripedium caudatum* och den särdeles praktfulla *Dendrobium thyrsiflorum*, af hvilken senare hittills intet ex. funnits blommande i Sverige. (För närvarande blommor dock ett af de ex., som sedan 1878 funnits i Lunds botaniska trädgård. — Utg.)

Societas pro fauna et flora fennica d. 3 mars. Till hr A. H. PETANDER anslogs 600 mkr för verkställande af fenologiska observationer i trakten af Helsingfors. För att försöka få dylika observationer anställda på andra ställen tillsattes en komité. — Prof. SÆLAN tillkännagaf att han i finska museets samling påträffat ett ex. af en ännu icke för Finland antecknad form, *Spergularia marina* Wahlb., tagen i trakten af Borgå, sannolikt dock på barlastplats.

Den 7 apr. Dr ELFVING omnämnde att den föga kända diatomacévegetationen i Östersjön och finska viken under 1879—81 varit föremål för undersökning af dr H. JULIN-DANNFELT, som i fjol publicerat resultatet af sina studier i Bih. till Sv. Vet. Ak. Handl. VI. Inalles upptager förf. 71 arter från de finske kusterna, bland dem 3 förut obeskrifne: *Navicula Thurholmensis*, *Berkeleya fennica* och *Stauroneis hyalina*. — Till publikation anmäldes: *Adjumenta ad Lichenographiam Lapponiæ fennicæ atque Fenniæ borealis II*, af EDV. WAINIO.

Den botaniske Forening i Kjöbenhavn d. 20 April. Docent SAMSÖE LUND foreviste nogle Plantebastarder samt meddelte Bemærkninger om *Welwitschia mirabilis*, *Amorphophallus Rivieri*, *Caryota urens* o. fl. Planter, dyrkede i Botanisk Have.

Vetenskaps societeten i Upsala d. 7 april. Till införande i Socis Acta antogs följande afhandlingar: *Observationes Phycologicæ P. IV (De Laminariis nonnullis)* af prof. J. E. ARESCHOU; *Pflanzenbiologische Studien I*, af doc. dr A. N. LUNDSTRÖM. — Prof. HEDENIUS höll föredrag om infektionsämnenas natur af mikroorganismer med förevisande af mjeltbrands, spetelske, tuberkelbaciller och andra sjukdomsalstrande bakterier i preparat dels från Berlin, dels förfärdigade vid Upsala patologiska institution.

Fysiografiska sällskapet d. 11 april. Prof. J. G. AGARDH anmälde en afhandling om Ulvaceerna, afsedd att intagas i universitetets årsskrift, samt förevisade exemplar, hvilka tycktes antyda att *Laminaria japonica* J. E. Aresch. utgjordes af terminalbladet till *Pterygophora californica*.

Botaniska Sällskapet i Stockholm den 28 Mars 1883.

Med. d:r E. ALMQVIST höll ett föredrag om de bästa metoderna att ren-odla bakterier. Det gifves tre metoder, som härutinnan äro tillfredsställande: 1:o PASTEURS metod att renodla i vätska i särskildt därför afsedda större kärl, 2:o KOCHS att renodla å fast underlag, och slutligen 3:o den att renodla i en hängande droppe öfver ett urslipadt objektglas eller i en fuktig glaskammare. De båda första metoderna lämpa sig bäst för odling af bakterier i mängd, den sista deremot för odling af ett enda individ från spor till spor.

Mest uppehöll sig Föredr. vid den Pasteurska metoden, hvilken han varit i tillfälle att i PASTEURS eget laboratorium lära känna. Föredr. framhöll, hurusom denna metod är så godt som alldeles okänd utom Frankrike, ehuru den för en mängd hithörande undersökningar synes alldeles nödvändig och icke kan ersättas genom andra hittills befintliga metoder.

De närmare detaljerna af innehållet i detta genom förevisning af en stor mängd vid bakterie-odlingar använda glaskärl illustrerade föredrag äro (under titel: Metoder att odla och färga bakterier. Reseanteckningar af d:r E. ALMQVIST.) under tryck i tidskriften *Hygiea* 1883.

Lektor S. ALMQVIST framställde Anmärkningar om några sällsynta Agaricus-arter, af hvilka torkade exemplar såväl som afbildningar förevisades.

A. (Psalliota) semotus Fr. Denna art beskrefs af E. FRIES efter några få (2?) exemplar, hvilka af lektor P. G. THE-

ORIN och Föredr. senhösten 1863 blifvit funna nära Norbylund. Exemplaren voro i tämligen dåligt skick och afritades af en ovan svampritare, hvarför den gjorda afbildningen, sedan reproducerad i FRIES' *Icones selectae Hymenomycetum*, måste anses skäligen otillförlitlig. Först i September 1879 återfans arten, då vid Stockholm på gräsmark nära Lilljans, af herr O. JUEL, dock endast i 2 exemplar; det blef emellertid genom dessa möjligt att å för Riksmuseum en fullt pålitlig afbildning. De sist funna exemplaren visade tydligen, att arten är närmast beslägtad med *A. comtulus* FR., ehuru lätt skild dels genom den nedåt starkt förtjockade foten, dels genom färgen, i det att foten upp till ringen samt hattens kant och midt äro gula, det öfriga åter hvitaktigt. I färg afveko således dessa exemplar betydligt från FRIES' beskrifning, hvilket väl åtminstone till en del torde bero på de först funna exemplarens dåliga beskaffenhet, möjligen också på den sena årstiden (slutet af november).

A. (Galera) pygmaeo-affinis FR. På den af E. FRIES sjelf ombesörjda afbildningen af denna art finnas två olika former: 1) den af FRIES beskrifna (den nedre raden på planschen) och 2) en, som det synes, från typen väsentligt afvikande, men märkvärdigt nog af FRIES ingestädes eljest omnämnd form (den öfre raden på planschen), utmärkt genom "*lamellæ latæ, ventricosæ, distantes*" (hufvudformen har "*lamellæ tenues, confertæ*"), och, såsom det synes, nära släkt med *A. ravidus* FR. Denna obeskrifna form fann Föredr. sista hösten i mängd å en gräsplan på Johannes kyrkogård i Stockholm; intet till hufvudformen sig närmande exemplar kunde upptäckas. Det syntes Föredr. högst sannolikt, att de båda formerna äro specifikt skilda. Huru deremot den nya formen förhåller sig till *A. ravidus*, måste Föredr. för närvarande lemna oafgjordt, och anbefalde den till svampkännarens noggrannare pröfning. Den hade blifvit afritad för Riksmusei räkning.

A. (Hypholoma?) pyrotrichus HOLMSKJ. Denna utmärkt vackra, som det synes, endast en gång i Skandinavien funna art hade anträffats hösten 1876 på Djurgården nära Djurgårdsbrunn på ängsmark kring en ekstubbe. Besynnerligt nog hade de funna exemplaren rent svarta sporer, hvilket bekräftades både af E. FRIES och Th. M. FRIES, för hvilka exemplar hade förevisats. Arten skulle således vara att utmönstra från *Hypholoma* och att öfverföra till den svartporiga serien af *Agarici*, inom hvilken emellertid intet mot *Hypholoma* svarande underslägte ännu blifvit urskildt. Dock omnämns i FRIES' *Hymen. Eur.*, s. 313, två arter *A. trypomelas* BATT. och *A. gomphodes* BATT., hvilka enligt beskrifningen måste anses tillhöra en inom den svartporiga serien mot *Hypholoma* svarande typ. Till denna vore således möjligen *A. pyrotrichus* att hänföra som en tredje art. Så intressant det än vore, att få den i den svartporiga serien befintliga luckan fylld, måste saken ännu anses allt för litet utredd. Det kunde väl också vara en möjlighet, att de båda serierna med svartröda och med svarta sporer ej äro tillräckligt skilda; inom den gulsporiga serien finnas ej obetydliga variationer i sporfärgen.

Den 2 Maj 1883.

Professor V. WITTRÖCK gjorde några meddelanden om mångformigheten hos släktet *Erythræas* skandinaviska typer.

Af släktets behandling i våra floror ledes man till den slutsatsen, att detsamma hos oss är ganska formfattigt, då blott tre arter, *E. Centaurium* (L.) PERS., *E. litoralis* FR. (= *E. linariæfolia* Auct. plur.) och *E. pulchella* (Sw.) FR., och dessa utan några subspecies eller varieteter, upptagas. Sådant är enligt Föredr. emellertid ej förhållandet. Särskildt i sydöstra delen af Sverige synes släktet ega ett rätt verksamt utvecklingscentrum.

Der förekomma nemligen såväl ännu ej fixerade racer, som ock ej få väl skiljbara — och, såsom det synes, konstanta — former, hvilka på den systematiska rangskalan förtjena att uppföras dels såsom subspecies (eller möjligen species) och dels såsom varieteter. Bland dessa påpekades särskildt ett par, nemligen 1:o en af Föredr. i Blekinge anträffad form, hvilken ansågs närmast beslägtad med den äkta *E. litoralis* TURN. (non FR.), och hvilken tills vidare betecknades med varietetsnamnet *glomerata*. Den utmärker sig bland annat genom att inom den florala regionen ega endast utvecklade mellanleder, och torde möjligen vara identisk med G. F. W. MEYERS *E. linarifolia* b. *capitata*; ett namn som den dock ej kan få bära, då detsamma tidigare blifvit af WILLDENOW användt för en annan *Erythræa*-form. 2:o omnämndes något utförligare en form, som enligt exemplar i Dr OTTO NORDSTEDTS och Lunds Botaniska Museums herbarier blifvit tagen af Kand. A. W. THORÉN på Öland. Den öfverensstämmer fullständigt med en nyligen af den engelske botanisten F. TOWNSEND urskild *Erythræa*, som af honom benämnes *E. capitata* WILLD. var. *sphærocephala* TOWNS. Denna har, liksom den blekingska, glomererad blomställning, men tillhör ej *E. litoralis*-typen, utan kommer närmast *E. Centaurium* sens. str.; ehuru den, såsom af TOWNSEND framhålles skiljer sig från denna genom vissa egendomliga karakterer i blommans byggnad. Af de båda nu nämnda, liksom äfven af åtskilliga andra anmärkningsvärda svenska *Erythræa*-former förevisades och demonstrerades exemplar. Föredr. uttalade såsom sin afsigt att återkomma till ämnet, sedan han vid en tilltänkt resa till Gotland och Öland fått tillfälle att studera en del der förekommande egendomliga former i naturen. Till sist uttryckte han den önskan att få låna eller för Riksmusei räkning tillbyta sig de i ett eller annat afseende intressanta *Erythræa*-former, som redan kunna

vara eller under den stundande sommarens botaniska ströftåg möjligen kunna blifva tillvaratagna.

Adjunkten J. ERIKSSON förelade och demonstrerade *Fungi parasitici scandinavici exsiccati*, Fasc. 2 och Fasc. 3. Till dessa fasciklar hade bidrag lemnats af herrar C. J. JOHANSSON, G. LAGERHEIM, E. LJUNGSTRÖM, O. NORDSTEDT och V. WITTRÖCK.

Fasc. 2 innehöll 57 former (50 arter), deraf 5 Ustilagineae, 27 Uredineae, 2 Hymenomycetes, 4 Discomycetes, 11 Pyrenomycetes och 8 Oomycetes. Bland Pyrenomycetes förekom en ny art *Cercospora Paridis* ERIKSS. nov. spec. Bland former, som för öfrigt voro af ett särskildt intresse i ett eller annat afseende, framhöll Föredr. *Puccinia Malvacearum* MONT. från Skåne, *P. Fergussoni* BERK. & BR. från Jemtland, *Sclerotium rhizodes* AWD. från Stockholm, *Cladosporium herbarum* LINK. (å "ör-råg") från Vestergötland, *Fusicladium dendriticum* (WALLR.) FÜCK. från Stockholm, *Peronospora alsinearum* CASP. f. *Halianthi* nov. f. (å *Halianthus peploides*) från Skåne, *P. sordida* BERK. från Stockholm och *Cystopus candidus* (PERS.) LÉV. å *Thlaspi perfoliatum* från Stockholm.

Fasc. 3 innehöll 60 former (50 arter), deraf 3 Ustilagineae, 36 Uredineae, och 21 Pyrenomycetes. Bland de sistnämnda förekommo två nya arter *Microsphaera ferruginea* ERIKSS. nov. spec. och *Oidium Hyssopti* ERIKSS. nov. spec. För öfrigt framhöllos bland intressanta former i denna fascikel *Tubercinia Trientalis* BERK. & BR. från Stockholm, *Puccinia Tanaceti* DC. f. *Helianthi* SCHWEIN. från Stockholm, *Triphragmium Ulmariae* (SCHUM.) LINK. (både aecidie- och teleutospor-stadier) från Stockholm, *Phragmidium subcorticium* (SCHRANK.) WINT. (aecidie-stadium) å *Rosa rubrifolia* från Stockholm, *Venturia Dickiei* (B. & BR.) CES. & DE NOT. från Medelpad, *Podosphaera oxyacanthae* (DC.) DE BY. från Stockholm, *Erysiphe lamprocarpa* (WALLR.) LÉV. å *Cirsium heterophyllum*

från Stockholm och å *Plantago maritima* från Bohuslän samt *Oidium Chrysanthemi* RABH. från Stockholm.

Densamme förevisade derpå en Karttabell utvisande potatis-sjukans utbredning inom Sverige 1874—1882. Denna tabell var uppgjord i skalan 1:12000000 efter större kartor, som utförts af chefen för statistiska centralbyrån Öfverdirektören ELIS SIDENBLADH för åren 1874—78 och af t. f. aktuarien i samma byrå d:r HJALMAR GULLBERG för åren 1879—82, allt med ledning af de sedan 1874 årligen till Byrån inkommande (omkring 525) länsmansrapporterna. Af denna tabell, hvilken kommer att åtfölja en snart utkommande broschyr om potatissjukan, framgick bland annat, att det sista året varit det af nämnda farsot svårast hemsökta.

Adjunkten G. TISELIUS omtalade och förevisade åtskilliga Varieteter af det vanligen odlade höst-hvetet, *Triticum vulgare* L. hibernum, hvilka varieteter flera år odlats å små rutor i den s. k. Botaniska Trädgården vid Ultuna. 8 mera konstanta varieteter hade iakttagits, nämligen 4 af gruppen *T. vulg. hib. muticum*, en brun luden, en brun glatt, en hvit luden och en hvit glatt, hvilka alla sakna borst, åtminstone mera utvecklade sådana; samt 4 af gruppen *T. vulg. hib.*, en brun luden, en brun glatt, en hvit luden, en hvit glatt, hvilka alla hafva långa, utvecklade borst. Inga öfvergångar i afseende på ludenhet, knappast i afseende på färg, hade iakttagits, utan hade nämnda former flera år å rad visat sig konstanta.

Lektor S. ALMQVIST talade om *Juncus filiformis* L. var. *pusilla* Fr. och om *Poa stricta* LINDBERG.

I *Sum. Veget. Scand.* upptager E. FRIES under *Juncus filiformis* en var. *pusilla*, som hvarken blifvit beskrifven eller sedermera omtalad. Af denna form förekomma i Riksmusei samlingar talrika exemplar, tagna i Torn. Lpm. af L. L. LAESTADIUS, förmodligen formens förste upp-

täckare. Den är vanligen lågväxt (quartershög eller mindre). Stödladet under blomställningen är mycket kortare än strået, hvilket ger den ett egendomligt utseende, påminnande om *J. trifidus* (med hvilken art *J. filiformis* väl också är rätt nära beslägtad). På en stor del af de från rotstocken utskjutande stråna, bär den öfversta af de nedtill sittande slidorna, i st. f. det lilla för *J. filiformis* karakteristiska borstlika ämnet till skifva, en fullt utvecklad skifva, så lång att den når öfver strået jemte stödbladet — ett förhållande alldeles exceptionellt inom den afdelning af släktet *Juncus*, dit *J. filiformis* hör. Samma form är af O. R. FRIES tagen i Norrbotten vid Björkfors, Nederkalix sn., 18 $\frac{1}{2}$ /58, hvilket visar att den ej är uteslutande alpinsk. Intressant vore att få veta mer om dess utbredning, liksom om hur pass konstant den är, hvarför Föredr. rekommenderade den åt deras uppmärksamhet, som i sommar hafva tillfälle att besöka fjällen eller det öfriga nordliga Sverige.

Först C. HARTMAN och sedan Föredr. hade uppgifvit *Poa stricta* för Jemtland. En närmare undersökning hade emellertid öfvertygat Föredr., att den form, som är allmän i den öfversta delen af den alpina regionen på Jemtlands; och Herjedalens högsta fjäll (förmodligen äfven på andra trakter; Föredr. hade sett den både från Dovre och Lul. Lpm.) ej är den rätta *Poa stricta* LINDEB., hvilken Föredr. aldrig sett annat än från Dovre. Under det denna genom de mycket smala skärmfjällen, vippans mörkt brunvioletta färg och något krypande skott påminner om *P. cenisia*, eger den förra *P. alpina*'s breda skärmfjäll, blekt blåviolett vippa och skottbildning som *P. laxa*. Från denna sistnämnda skiljes den lätt genom ständigt axgroende och under blomningen utbredd vippa, från *P. alpina vivipara* bäst genom bladen, hvilka äro sammanvikna, uppåtriktade, jemt afsmalnande mot spetsen och alltså der ej huflikt sammandragna, under det bladen hos *P. alpina* äro platta, rakt utåtriktade, ännu

nära spetsen ganska breda, der tvärt och huflikt sammandragna; dessutom är vippan mycket glesare och starkt lutande. På Åreskutan åtminstone höll sig denna form konstant skild både från *P. alpina* och *P. laxa*. Den syntes Föredr. likasom *P. laxa* lämpligast kunna uppställas som underart under *P. alpina*, och föreslogs för den samma namnet **jemtlandica*.

Densamme höll derefter ett längre föredrag om Blomdiagrammer hos den dubbla *Balsamina hortensis*, hos *Polygoneae*, hos *Montia* m. fl. växter. Med anledning af den långt framskridna tiden uppsköts diskussionen om de af Föredr. i detta föredrag framställda åsigterna till första höstsammankomsten, hvar dan ock det utförligare refererandet af föredraget uppskjutes till samma tid.

Prof. HJALMAR HOLMGREN omtalade, att han för flera år sedan iakttagit hos torkade (ej pressade) exemplar af *Orchis militaris* m. fl. orchideer en under lång tid fortvarande stark doft af vanilj och efter dess försvinnande en likaledes stark doft af vårbrodd.

JAKOB ERIKSSON.

På NORDENSKIÖLDS expedition till Grönland innevarande sommar kommer botaniken att representeras af geologen d:r A. NATHORST och läkaren AUG. BERLIN samt grefve H. STRÖMFELD, som kommer att stanna på Island.

Som botanist på den till Grönlands ostkust i år afgångna danska expeditionen medföljde CONRAD EBERLIN.

Genom resolution af den 28 apr. har H. Maj:t Konungen af Danmark af därtill anslagne medel utdelat följande understöd: till fortsatt utgifvande af *Flora danica* 1296 kr.; till *Botanisk Tidsskrift* 400 kr.; till *Naturhistorisk Tidskrift* 900 kr.; till *Naturhistorisk Forenings Videnskabelige Meddelelser* 400 kr.; åt Cand. mag. HJALMAR KLÆRSKOU og SAMSÖE LUND till utgifvande af en monografisk

bearbetning af de arter och varieteter af kål, som passa för odling i Danmark 500 kr.; åt prof. J. LANGE till fortsatta studier öfver Grönlands mossflora 500 kr.

Den binära nomenklaturens upptäckare. Att LINNÉ var den, som gjorde bruket af artnamn allmänt, är obestridligt. Före honom inskränktes visserligen stundom beskrifningen eller diagnosen på arten till ett ord, så att därigenom oafsigtligt bildades ett artnamn, men detta förhållande förekom endast undantagsvis. Nu lär man emellertid (enligt *compt. rend. tom. XCV pag. 352*) funnit, att det dock omkring 200 år före Linné funnits en person, som användt den binära nomenklaturen i större skala. Det var PIERRE BELON från Mans uti sitt i Paris 1558 utgifna arbete: "Les remontrances sur le défaut du labour et culture des plantes et de la cognoissance d'icelles". Man återfinner där åtskilliga ännu brukliga namn såsom *Berberis vulgaris*, *Sorbus Aucuparia*, *Morus alba* och *nigra*, *Sorbus torminalis*, *Tribulus terrestris*, *Smilax aspera*, *Veratrum nigrum* etc.

Hos Svanström & C:o

Stockholm Myntgatan 1.

kan erhållas:

Grått blomprensingspapper	format 306×445 m. m.	Pris pr ris	3:50
Hvitt	" " " "	" " " "	10:—
Herbariepapper	blå färgton	" " " "	6:—
" " " "	hvit	" " " "	9:50.

Obs! De båda sistnämnda sorterna användas vid Riksmusei Botaniska afdelning.

Innehåll: N. C. KINDBERG, Rättelser och tillägg till "Novitier för Sveriges och Norges mossflora". — L. M. NEUMAN, Studier öfver Skånes och Hallands flora. — FR. BEHM, Ur "Anteckningar från en botanisk resa från Östersund till Meraker i Norge, sommaren 1881". — Literaturöfversigt: C. J. LINDBERG, Herbarium Ruborum Scandinaviæ. — Smärre notiser: Lärda sällskaps sammanträden. — Resande botanister. — Anslag. — Den binära nomenklaturens upptäckare. — Annons.